



DOCENTS: Jorge González, Mar Crespo i Angela del Rio

MATÈRIA: Projecte Ciències Socials i Visual i Plàstica: Cultures del Món 2

NIVELL: 3r ESO

1.- Presentació de la matèria:

El Projecte de “Cultures del Món” es realitza durant el segon trimestre i integra els sabers de dues matèries: la Geografia i la Visual i Plàstica. En aquest projecte, l'alumnat es familiaritzarà en tot allò que fa referència a l'estil de vida d'algunes tribus que trobem a Europa, Amèrica, Àfrica i Àsia. Degut a que tenim un temps limitat per desenvolupar la matèria, s'ha seleccionat un nombre limitat de tribus que els nois i les noies hauran de conèixer. Des d'aquest punt de vista es pretén que aprofundeixin en el coneixement de la realitat geogràfica de cadascuna i d'altres aspectes, no menors, com ara: el sentit de la seva organització política i social (posant l'èmfasi en les característiques antropològiques que regulen les relacions de gènere d'aquestes Societats); o la comprensió de les manifestacions artístiques, passades i presents, que tenen a veure amb l'escultura, la pintura, la ceràmica, el disseny de teixits o la joieria, entre d'altres.

En un món globalitzat que tendeix a la uniformitat cultural fomentada des dels medis de comunicació, tant formals com informals, volem reclamar el patrimoni material i immaterial de les societats tribals que lluiten per adaptar-se als nous temps sense, alhora, perdre les seves essències i tradicions. Entendre com viuen els sami, els ashanti o els ojibwas, entre d'altres, no solament ens dona informació de com era la vida de la Humanitat temps enrere; sinó que també ens permet empatitzar amb els seus estils de vida; atès que les seves preocupacions del dia a dia, no són tan diferents de les nostres.

2.- Objectius de la matèria:

- 1.- Identificar i apreciar les manifestacions d'art tribal en diferents continents.
- 2.- Analitzar la influència geogràfica en la producció d'art tribal.
- 3.- Conèixer artistes tribals passats i presents, tant dones com homes.
- 4.- Valorar la diversitat cultural i les tècniques plàstiques emprades en aquestes manifestacions artístiques.
- 5.- Promoure el respecte per la igualtat de gènere i la diversitat en el context de les cultures tribals.

3.- SABERS:

Geografia

- *Tècniques i mètodes de recerca de les ciències socials.*

- Anàlisi de textos, interpretació i elaboració de mapes, esquemes i síntesis, representació de gràfics i interpretació d'imatges a través de mitjans digitals accessibles.

- Aplicació de tècniques d'informació geogràfica i d'anàlisi espacial en la interpretació d'alguns fenòmens.

- Ús de mitjans, gèneres i formats digitals diversos per crear continguts i comunicar resultats de recerques.

- *Migracions i interculturalitat.*

- Reconeixement dels factors de diversitat social, etnicocultural i de gènere i la seva contribució a la cultura i a la societat.

- Identificació de les característiques de les cultures originàries d'indrets sotmesos a la dominació i a l'aculturació.

- *Economia i sostenibilitat.*

- Identificació de les estructures econòmiques al món actual, els canvis dels sectors productius i el funcionament del mercat.

- *Perspectiva de gènere.*

- Reconeixement de les aportacions de les dones en diferents àmbits socials, culturals, artístics, econòmics i polítics.

- *Cultura, arts i patrimoni.*

- Caracterització d'algunes manifestacions artístiques i culturals que conformen la diversitat del món actual.

- Actitud proactiva i respectuosa per la conservació del patrimoni material i immaterial de l'entorn.

- Coneixement dels espais i organismes que vetllen per la conservació i difusió dels elements del patrimoni natural i artísticocultural.

- *Benestar i sensibilitat.*

- Expressió de les emocions a partir d'un concepte assertiu sobre la pròpia imatge i de la sensibilitat i el respecte per la diversitat.

- Superació dels estereotips i els prejudicis i actitud oberta per incorporar les experiències i sabers dels altres.

Visual i Plàstica

Els sabers treballats s'organitzen en diversos grups:

- *Elements del llenguatge visual Experimentació i possibilitats comunicatives*

- Identificació dels elements configuratius del llenguatge visual i audiovisual, les seves possibilitats constructives, expressives i comunicatives, en contextos reals, com l'entorn, els mitjans de comunicació, Internet, entre d'altres.

- *Manifestacions artístiques contemporànies i del patrimoni cultural. Anàlisi i apreciació estètica*

- Valoració del patrimoni cultural, incorporant la perspectiva de gènere i la diversitat cultural i social, a través de l'anàlisi, la interpretació i la lectura de manifestacions artístiques contemporànies, locals i de la història.

- Identificació de les característiques estilístiques, el context i la funció de les produccions artístiques al llarg de la història i en l'actualitat, aplicant estratègies de recerca d'informació en

fonts diverses, inclosa la d'Internet.

- Lectura de missatges visuals en els mitjans de comunicació, Internet, les xarxes socials i l'entorn, a través de la reflexió crítica sobre la seva funció i els possibles significats.
- Desenvolupament del pensament ètic i responsable en relació amb la propietat intel·lectual i cultural.

4.- Temporització:

El projecte "Cultures del Món" inclou aproximadament unes 35/36 sessions (fetes durant el II Trimestre).

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE: 2 SESSIONS.

- SESSIÓ 1: Presentació del projecte en la seva totalitat i explicació de la fitxa-tipus de cada tribu
- SESSIÓ 2: Formació de grups, distribució de rols i aportació de conceptes bàsics

ÀFRICA: 6 SESSIONS

- SESSIONS 3-6: Cerca d'informació, realització de la fitxa i realització de les targetes de preguntes relacionades amb la tribu treballada.
- SESSIONS 7-8: Reinterpretació d'una de les obres pictòriques proporcionades adaptada a les característiques de la tribu que s'ha estat treballant. (Activitat individual)

EURÀSIA: 9 SESSIONS

- SESSIONS 9-11: Cerca d'informació, realització de la fitxa i realització de les targetes de preguntes relacionades amb la tribu treballada.
- SESSIONS 12-13: Preparació d'exposició oral
- SESSIONS 14-15: Exposicions orals + Coavaluació
- SESSIONS 16-17: Activitat "Família Tribal" (Activitat individual)

NORDAMÈRICA: 10 SESSIONS

- SESSIONS 18-21: Cerca d'informació, realització de la fitxa i realització de les targetes de preguntes relacionades amb la tribu treballada.
- SESSIONS 22-23: Preparació d'exposició oral
- SESSIONS 24-25: Exposicions orals + Coavaluació
- SESSIONS 26-27: Activitat "Família Tribal" (Activitat individual)

REALITZACIÓ DE JOC DE TAULA: 7 sessions

Durant aquestes sessions cada grup realitzarà un joc de taula de preguntes i respostes. Les targetes amb les preguntes i respostes seran aquelles que hagin anat fent durant en les sessions dedicades a la confecció de les fitxes i la cerca d'informació.

SESSIONS DEDICADES A JUGAR: 2 sessions

Durant 2 sessions cada grup jugarà una estona amb els jocs de taula dissenyats i creats pels altres grups del seu grup-classe. Després d'una estona coavaluaran el joc en base a la rúbrica proporcionada.

5.- Metodologia.

La gran majoria de les activitats es faran a través del *Googleclassroom*. Tanmateix, n'hi ha algunes que es faran amb cartolines; sobretot perquè s'han de presentacions amb les troballes del treball en grup i, també, perquè al final de l'optativa hauran de fer un joc interactiu tipus "trivial pursuit" amb els continguts de totes les recerques.

D'altra banda, la metodologia serà:

- a. Cooperativa:** El/la docent dona consignes per a que l'alumnat, mitjançant diverses agrupacions flexibles, pugui resoldre les activitats que es plantegen.
- b. Col·laborativa:** El/la docent, conscient de que molts alumnes ja tenen interioritzats els hàbits de treball en equip, dona llibertat a l'alumnat per a que resolgui les activitats o treballs que es proposen amb molt poques consignes.
- c. Indagadora:** Mitjançant preguntes i partint de l'interès previ de l'alumnat, el/la docent proposa tasques que convidin als/les alumnes a cercar informació i a obtenir resultats que fomentin el procés de descoberta d'allò que es treballa en un entorn significatiu.
- d. Expositiva:** Fomenta la presentació, l'estructura i la cohesió dels treballs que l'alumnat fa sol o en grup des d'un punt de vista lògic per a que tothom els pugui interpretar i entendre.

6.- Criteris d'avaluació i instruments d'avaluació.

L'avaluació **serà contínua**. Té com a finalitat la regulació del procés d'aprenentatge i comprovar el grau d'assoliment de les competències dels àmbits, d'acord amb els ritmes i capacitats d'aprenentatge dels alumnes.

D'altra banda, s'avalua l'assoliment de les competències específiques en grau: NA, AS, AN o AE.

Instruments d'avaluació

Alguns dels instruments per avaluar els processos d'aprenentatge de l'alumnat seran els següents:

- Interpretació i elaboració de mapes conceptuals.
- Interpretació climogrames i mapes geogràfics (físics i polítics).
- Reinterpretació d'obres artístiques.
- Presentació oral de documents tipus *powerpoint*.
- Elaboració d'un joc físic interactiu tipus "trivial pursuit".
- Dossier o carpeta d'aprenentatge.

Els instruments d'avaluació docents (només per al docent), seran:

- Escala analítica per valorar el comportament de l'alumnat a l'aula.
- Fitxa de control per valorar les incidències sexistes a l'aula (coeducació).

7.- Competències Clau i Competències Específiques de Geografia i de Visual i Plàstica.

Competències Clau:

Competència en comunicació lingüística (CCL).

Competència plurilingüe (CP).

Competència digital (CD).

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA) .

Competència ciutadana (CC).

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC).

Competències de Geografia:

Competència específica 1

Cercar i tractar informació que permeti interpretar el present i el passat, aplicant els procediments de la recerca històrica i geogràfica a partir de l'anàlisi crítica de dades procedents de fonts analògiques i digitals, per transformar-ho en coneixement i comunicar-ho a través de diferents formats.

Competència específica 7

Identificar els fonaments que sostenen les identitats personals i col·lectives des d'una perspectiva intercultural, respectant els sentiments de pertinença, i valorar les diverses manifestacions culturals i artístiques i el patrimoni material i immaterial per contribuir a la cohesió social i als valors que emanen d'una ciutadania europea responsable i solidària.

Competència específica 8

Analitzar les formes de vida i els fets i fenòmens socials, passats i presents, des de la perspectiva de gènere, i comprometre's en la igualtat d'oportunitats, la participació efectiva i la responsabilitat compartida de totes les persones en la societat i l'entorn, superar estereotips i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.

Competències de Visual i Plàstica

Competència específica 1

Descobrir les manifestacions artístiques contemporànies i del patrimoni cultural, interessant-se per la realitat patrimonial com a part de la pròpia cultura, per reconèixer-les com a testimoni del pensament i com a font d'aprenentatge, prenent consciència de la necessitat de conservar-les.

Competència específica 2

Analitzar produccions artístiques, pròpies i alienes, argumentant opinions amb respecte i sentit crític, per construir una cultura artística àmplia, gaudir i generar nous coneixements.

8.- Altres informacions d'interès:

Condicions per superar la matèria:

- L'assistència a classe, la puntualitat i la participació.
- Bon comportament i respecte vers el professor/a i els companys o companyes.
- Tenir cura del material de classe.
- Presentació i/o exposició de les tasques dins del termini establert.
- L'expressió escrita ha de ser mínimament correcta; és a dir, les construccions gramaticals han de ser correctes i sense gaires faltes d'ortografia.